

Innlandet
fylkeskommune

Internasjonal mål- og handlingsplan for Innlandet fylkeskommune 2021-2024

Innhold

1. Innledning	3
2. Det Internasjonale Innlandet	4
3. Arbeidsmåter, kommunikasjon og ansvarsdeling	5
4. Internasjonale mål og handlinger 2021 – 2024	7
4.1. Kultur	8
4.2. Samfunnsutvikling	9
4.3. Samferdsel	10
4.4. Eiendom	11
4.5. Kompetanse og tannhelse	12
4.6. Næring og internasjonalt samarbeid	13
5. Nettverk og politiske arenaer	14

1. Innledning

Verden blir stadig mindre. Digitalisering, sosiale medier, økt verdenshandel og mer reising gjør at det som før var lokale trender, nå sprer seg globalt i rekordfart. I en tid med økende press på egen kultur og identitet kan det virke selvmotsigende å snakke om å øke det internasjonale samarbeidet. Men det er i møte med andre kulturer, tanker og levesett at forholdet til egen identitet blir sterkere. Vi vokser som mennesker og kultur når vi åpner oss mot verden utenfor.

Internasjonalt samarbeid gir oss ny kunnskap om viktige fagområder, trender og utviklingstrekk som gjør oss i bedre stand til å løse våre samfunnsutfordringer. Internasjonal mål- og handlingsplan skal bidra til å oppfylle Innlandsstrategiens visjon «Innlandet – eventyrlige muligheter» og målsetningene om et fylke som tar ledende posisjoner innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv. Dette gjør vi gjennom å styrke Innlandets synlighet og muligheter både i egen region og ute i verden.

Norden og Europa vil ha særlig prioritet i mål- og handlingsplanen i kraft av geografisk nærhet og prosjektmuligheter i regi av Interreg, EU og EØS-midlene. For næringslivet i Innlandet er Europa vårt viktigste marked, og planen har ambisjoner om å styrke Innlandets europeiske innovasjonsevne gjennom deltakelse i EU-programmer.

Internasjonalt samarbeid gir mulighet for resultater, utvikling og dialog på alle samfunnsområder. Norges forpliktelser til internasjonale avtaler har direkte konsekvenser for vår region. Internasjonalt arbeid kan være et godt verktøy for å påvirke rammebetingelser og bestemmelser som ikke avgjøres regionalt eller nasjonalt. Innlandet fylkeskommune skal bruke det internasjonale samarbeidet for å bidra til utvikling og innovasjon i regionen og sikre gode tjenester til våre innbyggere. Innlandets internasjonale samarbeid hviler på FNs bærekraftsmål og innstillingen om at en bærekraftig og demokratisk utvikling skal legge grunnlag for vår økonomiske vekst og verdiskaping.

Denne handlingsplanen skal målrette det internasjonale arbeidet i Innlandet, slik at vi kan forsterke vår internasjonale innsats og uttelling. Vi skal bruke internasjonale prosjektsamarbeid, kompetanse og nettverk til å styrke Innlandets innovasjonsevne og konkurransekraft nasjonalt og internasjonalt. Først da blir mulighetene virkelig eventyrlige.

“For Innlandet fylkeskommune er internasjonalt samarbeid en naturlig del av vår hverdag og arbeidsmetodikk. Vi skal løse våre samfunnsutfordringer i dialog og samspill med andre regioner både i og utenfor vårt eget nærområde. Vi skal ta en aktiv posisjon i de prosjekter, nettverk og organisasjoner som er viktige for oss, og være en solid og profesjonell partner ute i verden.”

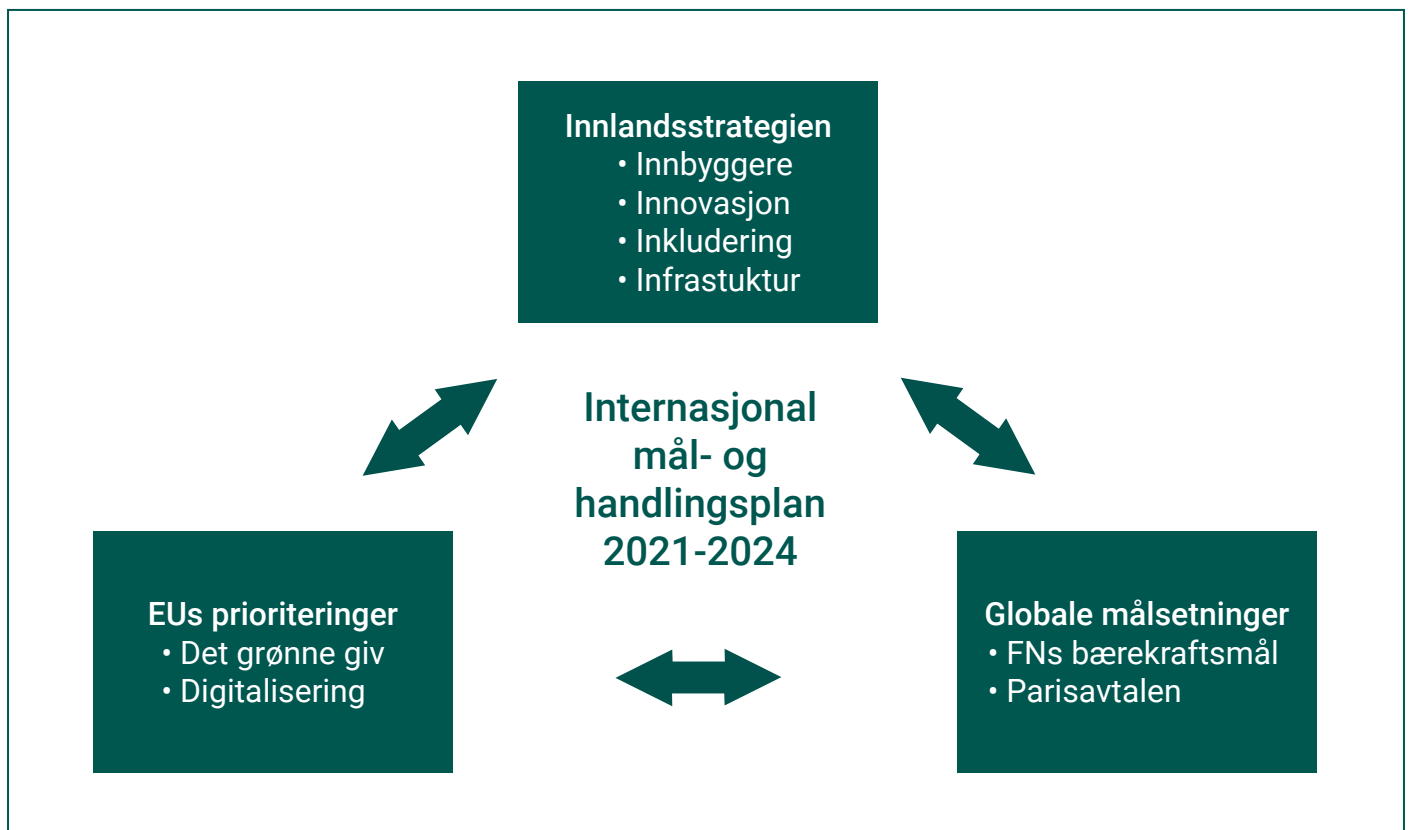
Fylkesordfører Even A. Hagen

2. Det Internasjonale Innlandet

Denne planen er tuftet på føringer i Innlandsstrategien, prioriteringer i EU og globale målsetninger nedfelt i FNs bærekraftsmål. Samtidig er det tydelige nasjonale forventinger til fylkeskommunenes internasjonale rolle.

[Innlandsstrategien](#) staker ut kursen for samfunnsutviklingen i Innlandet de neste fire årene, med innbyggere, inkludering, innovasjon og infrastruktur i fokus. De tre langsiktige utviklingsmålene i Innlandsstrategien setter premisser for det internasjonale arbeidet: bærekraftig ressursforvaltning, levende lokalsamfunn og nasjonal og internasjonal synlighet. Dette samsvarer godt med europeiske ambisjoner.

EU-kommisjonen har definert [seks hovedprioriteringer](#) for de neste årene. De handler om en grønn vekststrategi, en digital transformasjon, en rettferdig økonomi, et forsvar for europeiske verdier, et sterkere Europa i verden, og et løft for det europeiske demokratiet. Det er særlig EUs grønne giv og digitalisering vi i Innlandet vil merke godt. Den grønne given er EUs grønne vekststrategi, hvor den overordnede ambisjonen er at Europa skal bli det første klimanøytrale kontinentet innen 2050. Det andre store satsingsområdet er digitalisering. Dette fordi klima og digitalisering henger nøye sammen, men også fordi det er en forutsetning for den nye økonomien hvor ingen skal falle utenfor.

[De 17 bærekraftsmålene](#) er viet stor plass i Innlandsstrategien. Sammen med [Parisavtalen](#) representerer dette et paradigmeskifte for hvordan vi behandler planeten vår, og skal legges til grunn for alt arbeidet vi gjør i fylkeskommunen. Ambisjonen er at disse målene skal fremmes og brukes lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dermed må hele vår internasjonale prosjekt- og nettverkssportefølje rettes inn mot å bidra til å oppnå disse målene.

Nasjonalt har fylkeskommunen et tydelig mandat fra statlige myndigheter om å bidra til et aktivt og bredt internasjonalt og europeisk samarbeid. Stortingsmeldingene [Berekraftige byar og sterke distrikt](#), [Levende lokalsamfunn for fremtiden](#) og NOU 2020:12 [Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn](#) er klare signaler om hvor viktig internasjonalt samarbeid er for nærings- og samfunnsutviklingen i Innlandet.

Samtidig som nasjonale og fylkeskommunale budsjettammer strammes inn, øker EU sine utviklingsmidler med flere milliarder euro. For å fortsatt kunne drive regional utvikling, bør vi derfor i enda større grad se til Europa og de ulike [sektorprogrammene i EU](#).

3. Arbeidsmåter, kommunikasjon og ansvarsdeling

Innlandet fylkeskommune skal være en synlig og tydelig internasjonal aktør. For å klare dette, må vi ha god arbeidsflyt internt, og samtidig være målrettede og aktive utad, mot Innlandssamfunnet, Norge og Europa.

Ansvarsdeling

Et sentralt prinsipp i denne planen er at avdelingene selv er ansvarlige for sine målsettinger. Det betyr at hver fagavdeling må avsette ressurser for å oppnå målsettingene. Samtidig kan avdelingene forvente utstrakt og systematisk støtte fra avdeling for næring og internasjonalt samarbeid (NIS). De internasjonale rådgiverne i NIS koordinerer fylkeskommunens internasjonale arbeid og bidrar til måloppnåelse. De er tilgjengelige for veiledning, rådgivning, nettverksbygging og i noen tilfeller prosjektdeltakelse.

Arbeidsmåter internt i fylkeskommunen

Internasjonalt arbeid krever god dialog og tett samarbeid internt i fylkeskommunen. I praksis skal mye av koordineringsarbeidet skje gjennom en internasjonal arbeidsgruppe, med rådgivere fra alle fagenhetene. Dette sikrer en aktiv, tverrfaglig og handlingsorientert plan for arbeidet. Mandatet til arbeidsgruppen er å sikre god kommunikasjon, dele erfaringer, vurdere prosjektdeltakelse og vurdere kvaliteten i vårt internasjonale arbeid. De internasjonale rådgiverne vil ha fokus på å støtte hver enkelt fagavdeling. Da vil de internasjonale rådgiverne komme tettere på fagavdelingenes internasjonale arbeid, noe som gir bedre mulighet for å identifisere internasjonale prosjektmuligheter. Avdelingene vil få støtte i utviklingsfasen og deltakelsen i prosjekter, noe som reduserer terskelen for å jobbe internasjonalt.

Rolleavklaringer

Fagrådgivere i de enkelte fagavdelingene er selve kjernen i det internasjonale arbeidet og leder prosesser og prosjekter. De gir råd og veileder ut mot sine fagnettverk, både internt og eksternt. De kan også ta rollen som prosjektpartner eller prosjektleder i internasjonale prosjekter og nettverk.

Internasjonale rådgivere i NIS koordinerer og støtter det internasjonale arbeidet i hele fylkeskommunen ved å være rådgivere og veiledere for fagavdelingene. Det innebærer blant annet veiledning i utlysingsfaser, bistand til søknadsskriving og rapportering. De internasjonale rådgiverne leder arbeidet med de overordnede målene i denne handlingsplanen. De koordinerer også internkommunikasjonen, er med i den internasjonale arbeidsgruppen og deltar i prioriterte internasjonale prosjekter og nettverk/organisasjoner.

Avdelingsleder og seksjonsleder sikrer at internasjonal deltakelse er i tråd med øvrige planer og strategier på det aktuelle fagområdet. De skal også sikre en effektiv og tilstrekkelig ressursbruk. Leder skal også sikre at de har en grunnleggende prosjektkompetanse i avdelingen.

Tverrfaglighet

Internasjonalt arbeid krever tverrfaglighet, synlighet og kommunikasjon. Avdeling for næring og internasjonalt samarbeid koordinerer disse prosessene med støtte fra fagrådgiverne, avdelingslederne og seksjonslederne for de enkelte avdelingene.

For å få til en velfungerende intern samarbeidsstruktur, vil det legges opp til faste møter i fylkeskommunens internasjonale arbeidsgruppe, møter i avdelingene samt orienteringer for politisk ledelse og utvalg. Vi ønsker også å bruke INNsia og Teams til å sikre bedre kommunikasjon, koordinasjon og synlighet for alle avdelinger i fylkeskommunen.

Samhandling og koordinering i Innlandssamfunnet

Fylkeskommunen bidrar til at Innlandssamfunnet har kunnskap om verden, utnytter internasjonale samarbeidsmuligheter og utforsker nye markeder. Det betyr samhandling med alle aktører i Innlandet som har et ønske om og potensiale for internasjonalt samarbeid.

Å tilrettelegge for gode møteplasser blir viktig for å lykkes med god koordinering av det internasjonale samarbeidet i Innlandet. Som samfunnsutvikler har fylkeskommunen et overordnet ansvar for å løfte det internasjonale samarbeidet i regionen. Det betyr at fylkeskommunen sørger for synlighet og samarbeid i ulike eksterne nettverk av formell og uformell karakter, samt deltakelse i internasjonale prosjekter. NIS og internasjonal arbeidsgruppe utarbeider en realistisk plan for eksternt kommunikasjon og møteplasser.

Videre er det en ambisjon for fylkeskommunen å arrangere et større årlig seminar med hovedfokus på europeisk prosjektsamarbeid, som tiltrekker seg et bredt spekter av aktører fra næringsliv, akademia og samfunnsliv.

4. Internasjonale mål og handlinger 2021 – 2024

Hovedmål:

Utnytte internasjonale muligheter for utvikling og innovasjon i Innlandssamfunnet.

Ser man på Innlandet fylkeskommunes rolle som samfunnsutvikler, må man samtidig se på hva som skjer rundt oss, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Innlandet bør hente inspirasjon og samarbeid fra regioner som har funnet gode løsninger på de store samfunnsutfordringene. Mange oppgaver løses best gjennom samarbeid over landegrensene. Samtidig må fokus være på langsiktige utviklingsmål som er tuftet på FN's globale målsetninger om bærekraftig ressursforvaltning.

Begrepsvalg: under delmålene har vi valgt å bruke begrepet satsingsområde som en samlebetegnelse for valgte prioriteringer og handlinger. Begrepet gir fylkeskommunen mulighet til å fokusere på både utforskende ambisjoner og konkrete handlinger.

De målene og handlingene som følger er tett knyttet til Innlandsstrategien. De er basert på prinsipper om tverrfaglighet, forankring og gjennomførbarhet. Planen løfter frem prioriterte satsingsområder, men fylkeskommunen vil samtidig vurdere internasjonalt engasjement og nye prosjekter utenfor planens satsingsområder.

For å sikre god utvikling av det internasjonale arbeidet og en systematisk oppfølging av handlingsplanen, skal NIS utvikle en rapporterings- og evalueringsplan. Dette sikrer strategisk styring og sørger for at vi kontinuerlig lærer og forbedrer det internasjonale arbeidet.

Måloppnåelse og resultater av de planlagte satsingene skal rapporteres gjennom fylkeskommunes ordinære styringssystemer. Hver enkelt fagavdeling er ansvarlig for rapportering på sitt delmål. Det er også en ambisjon om at fylkeskommunens internasjonale engasjement evalueres eksternt mot slutten av planperioden.

4.1. Kultur

Delmål 1: Videreutvikle et kulturliv med kunnskap, engasjement og aktivitetsglede gjennom internasjonalt arbeid

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Utvikle det digitale kulturlivet med fokus på formidling, spill/XR, film og et bedre tjenestetilbud gjennom europeisk samarbeid.
- Profilere Innlandet som internasjonal kultur- og idrettsarena.
- Etablere og videreutvikle internasjonale fyrtårn innenfor kulturhistorie og kunnskap med fokus på blant annet UNESCO, Kunsten å lære, Litteraturfylket Innlandet, Pilegrimsled og Secrets of the Ice.

Innlandet har et mangfoldig og rikt kulturliv med høy kvalitet, der man både jobber/virker profesjonelt og får oppleve kunst og kultur av høy kvalitet. Kultur har som mål å legge til rette for å utvikle et kulturliv som gir hele befolkningen kjennskap og tilgang til kulturarven og et mangfold av kunst- og kulturopplevelser. Sentrale mål er lokal forankring, profesjonell kunst- og kulturformidling, ytringsfrihet og arenaer for barn og unge i hele fylket. Samfunnet er preget av stadig raskere endringer, eksempelvis klima- og naturmangfoldkrise, sentralisering og demokratisk underskudd. Da er det avgjørende å utvikle tilbud som er aktuelle, og som skaper engasjement, identitet, kritiske dialoger, nye perspektiver og forankring. Arbeidet skal preges av god samhandling på tvers av sektorer for å utnytte utviklingspotensialet som ligger i kulturens kraft. Vi ønsker å bruke internasjonalt arbeid for å bidra til nettopp dette.

Kulturarbeidet i Innlandet bør internasjonaleseres i sterkere grad for å få økte ressurser, videreutvikle kompetanse og sikre den kvalitative utviklingen på feltet. Viktige støtteordninger for Kultur er Creative Europe, EØS-midlene, Interreg, Horisont Europa, Nordisk samarbeid, Erasmus+, Nordplus, og Nordisk kulturfond. UNESCO er FNs organisasjon for utdanning, vitenskap, kultur og kommunikasjon. Fylkeskommunen skal ta en aktiv og tverrfaglig tilnærming til arbeidet med å realisere potensialet som ligger i UNESCO. UNESCO-satsingene i Innlandet er et springbrett for internasjonalt samarbeid. Særlige prioriteringer er verdensarvområdene (Røros og Circumferensen), Creative City (Lillehammer) og UNESCO CCL (HINN). Innlandet har også to akkrediterte NGOer under UNESCOs konvensjon for vern av immateriell kulturarv; Norsk håndverksinstitutt og Institutt for bunad og folkedrakt.

Kulturavdelingen ønsker å arbeide målrettet for å løfte kompetansen innen internasjonalt arbeid. Viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet er Innlandets museer, institusjoner, internasjonale organisasjoner, høyskoler og universiteter. Avdeling for kultur skal arbeide aktivt for å øke den internasjonale kompetansen for våre kulturaktører, og dermed antall søknader til europeiske støtteordninger.

De viktigste tiltakene er samarbeid med nasjonale aktører, veiledning i søknadsarbeid og deltakelse på internasjonale konferanser og møteplasser.

4.2. Samfunnsutvikling

Delmål 2: Bruke internasjonal samarbeid for å utvikle løsninger innenfor klima og miljø, by- og stedsutvikling, folkehelse og solidaritetsarbeid

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Nyttiggjøre seg av internasjonal kompetanse, forskning og innovasjon i arbeidet med en klima- og miljøvennlig utvikling av Innlandet.
- Bygge kunnskap om folkehelse gjennom europeiske kompetansemiljøer.
- Benytte internasjonale nettverk og prosjekter for å ivareta urfolk og minoriteters rettigheter og sikre god inkludering og integrering i Innlandet.
- Støtte kapasitetsbygging og utvikling i lav- og mellominntektsland.

Bærekraftig samfunnsutvikling tar hensyn til en god balanse mellom mennesker, miljø og økonomi. Det handler om utviklingsarbeid, langsiktige planer, klima og natur, by- og stedsutvikling, kunnskapsbygging og holdningsskapende arbeid. Dette er store samfunnsutfordringer som bare kan løses ved å samarbeide over grensene.

Avdeling for samfunnsutvikling har det overordnede ansvaret for dette arbeidet i Innlandet, i tett samspill med kommuner og regionale og lokale aktører. Dagens samfunnsutvikling preges ofte av omfattende og globale endringsprosesser innenfor teknologi, økonomi, klima og det sosiale feltet. For å bidra til at samfunnet blir i bedre i stand til å møte de store utfordringene og mulighetene som følger av dette, er det viktig å ha både en internasjonal bevissthet og en internasjonal tilstedeværelse.

Deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samhandlingsarenaer vil bidra til kunnskap og erfaringer innen viktige samfunnsområder som natur, miljø og klima, mat, energi, migrasjon, sosial ulikhet, demokratiutvikling, likestilling, mangfold og folkehelse. Avdelingen deltar i to prosjekter innenfor rammene av Horisont-programmet, som er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram: PHUSICOS om naturbaserte løsninger mot flom og ras, og MATILDE om integrering og inkludering.

Tidligere Hedmark fylkeskommune, og nå Innlandet fylkeskommune har også et langt og bredt samarbeid med Oshikoto-regionen i Namibia, som også er en konkret innsats for FNs bærekraftsmål. Utdanning og bistand sammen har vært et viktig bistandspolitisk, men også kompetansepolitisk virkemiddel i Norge. Avdelingen for Samfunnsutvikling har oppfølgings- og koordineringsansvaret for Namibia samarbeidet.

Forut har et samarbeid med noen videregående skoler i Innlandet hvor kunnskap, bistand og fagutvikling står i fokus, dette arbeidet skal videreutvikles.

Samarbeidet med Namibiaforeningen har gitt forståelse og nyttige perspektiv, mange studenter fra Innlandet har hatt praksisopphold i landet, særlig innenfor sykepleie og sosialfag.

Dette bidrar til kunnskap og forståelse i vårt utdanningssystem, vi vil derfor fortsette samarbeidet i Oshikoto regionen. Samarbeidet har også vært viktig for kultur institusjoner som bibliotek og museer.

Innlandet Fylkeskommune ønsker å være en organisasjon som søker kunnskap om utfordringer i utviklingsland, og som ser verdien av å delta i gode samarbeid, vi vil i dette prioritere Innlandets to bistandsorganisasjoner.

4.3. Samferdsel

Delmål 3: Videreutvikle transportløsninger gjennom internasjonalt samarbeid som sikrer god mobilitet, er miljøvennlige og framtidsrettede.

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Ta i bruk internasjonal kompetanse og nettverk for å utvikle løsninger som gir økt mobilitet, økt bruk av kollektive transportløsninger og reduksjon av klimagassutslipp regionalt.
- Ta fremtidsrettede valg ved å utnytte internasjonale muligheter som ligger i digitalisering og teknologiutvikling.
- Støtte næringslivet og lokal og regional verdiskaping gjennom grensekryssende, nordisk samarbeid.

Innlandet har en strategisk og viktig plassering når det gjelder å fremme bærekraftig samferdsel og infrastruktur i Norge. Samferdselsområdet skal bidra til utvikling av attraktivitet og vekstpotensialer i byer og tettsteder, samt sørge for en effektiv og miljøvennlig kommunikasjon innad i byene, i regionene, mellom regionsentra og på nasjonale transportruter gjennom fylket.

God mobilitet for både person- og næringstransport må sees i sammenheng med utviklingen innen teknologi og klimavennlige løsninger. Internasjonalt samarbeid og nettverk vil være viktig for å finne innovative og bærekraftige løsninger på et økende transportbehov. Teknologiens rolle for å håndtere utfordringene innen samferdsel blir stadig viktigere. Gjennom internasjonalt samarbeid vil vi delta i denne utviklingen og skaffe kunnskap for å ta de riktige og fremtidsrettede valgene.

For å utvikle en velfungerende samferdsel- og infrastruktur vil vi samarbeide med andre regioner i Norge og ute i verden. Innlandet har en sterk base i samarbeidet på Østlandet. Vi har i tillegg tette bånd og gode samarbeidsstrukturer, bygd opp over lang tid, med Värmland og Dalarna. Grenseregionalt nordisk samarbeid er viktig for næringslivet og lokal og regional verdiskaping. Mye av vegnettet i Innlandet er lavtrafikkert, og utvikling av innovative og kostnadseffektive metoder for drift og vedlikehold er av grensekryssende interesse.

4.4. Eiendom

Delmål 4: Videreutvikle miljøvennlige, energieffektive og smarte løsninger for fylkeskommunes eiendomsforvaltning gjennom europeisk samarbeid.

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Dele og tilegne oss kunnskap og erfaringer fra relevante internasjonale prosjekter og initiativ.
- Undersøke muligheter for å delta i nye europeiske prosjekter og nettverk med fokus på bærekraft, byggemåter, fossilfrie byggeplasser og redusere klimaavtrykket.

Energiforbruk i bygninger står for 40% av energiforbruket og 36% av CO2-utslippene i EU. Det er et potensial for å redusere energiforbruket med minst 50-70%, så å finne løsninger på økonomiske barrierer vil kunne utløse flere investeringer. Disse vil bidra til å øke energieffektiviteten, redusere klimapåvirkningen og skape grønn vekst. Gjennom EUs grønne giv legges det store ressurser på bordet for finne nye, smarte løsninger.

Hedmark Fylkeskommune har de siste årene deltatt i Interreg-prosjektet EFFECT4Buildings, som både har gitt internasjonal erfaring og praktiske verktøy innenfor energieffektiviseringstiltak i eksisterende bygninger. Innlandet fylkeskommune ønsker å bygge videre på og dele de erfaringene som er gjort i dette prosjektet innenfor rammene av EUs sektorprogram og Europeisk territorielt samarbeid (Interreg).

Innlandet fylkeskommune og Innlandssamfunnet kan både lære av de beste i Europa og finansiere utviklingsprosjekter. Gjennom strategien A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives, har EU satt fokus på og satt penger og politisk vilje bak målet om grønne og energieffektive bygg. Dette innebærer reduksjon av klimautslipp og energieffektiviseringstiltak i bygninger med særlig fokus på skoler, sykehus, sykehjem og andre sosiale bygninger. Innlandet fylkeskommune ønsker å følge den europeiske utviklingen på feltet tett.

4.5. Kompetanse og tannhelse

Delmål 5: Sikre elever, lærlinger og ansatte mulighet for relevant deltagelse i internasjonale mobilitets- og samarbeidsprosjekter.

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Bidra med kompetansebygging og etablering av et internasjonalt skolenettverk.
- Tilby mobilitet/utveksling til elever, lærlinger og ansatte i skole og næringsliv.

Innlandet er avhengig av et konkurransedyktig arbeids- og næringsliv som har tilgang til relevant kompetanse. God kvalitet og høy gjennomføring i videregående opplæring og et mer internasjonalt rettet nærings- og samfunnsliv er viktig for å bidra til å nå dette målet. EU har høy prioritet på utdanningsfeltet gjennom Erasmus+ programmet. I programperioden 2021-2027 er inkludering, bærekraft og grønn profil viktige satsninger.

Språk, kulturforståelse og internasjonale perspektiv er viktig for arbeidslivet. Arbeids- og næringslivet i Innlandet er konkurranseutsatt. En viktig faktor for å lykkes i et internasjonalt marked er kompetente medarbeidere. Elever og lærlinger er fremtidens arbeidstakere og fylkeskommunes ansvar er å gi videregående opplæring med høy kvalitet som samsvarer med kompetansebehovet i arbeidslivet.

De viktigste argumentene for å jobbe med internasjonalisering i videregående opplæring er økt internasjonal bevissthet, motivasjon og læringslyst hos elever og lærlinger og styrking av språkfagene. Elever og lærlinger som deltar i internasjonalt arbeid har høyere gjennomføringsgrad enn andre. Dette gjelder særlig innenfor yrkesfag. Internasjonalisering kan derfor bidra til å redusere frafall.

Innføring av nye læreplaner – fagfornyelsen – har som målsetting å utvikle den enkeltes identitet, formidle felles verdier, åpne dører mot verden og fremtiden, kritisk tenkning og evne til å reflektere. Elevenes og lærlingenes deltagelse i internasjonale aktiviteter vil bidra til å nå målene i fagfornyelsen.

4.6. Næring og internasjonalt samarbeid

Delmål 6: Styrke Innlandets innovasjons- og konkurransevne med fokus på digital utvikling og bioøkonomi.

Innlandet fylkeskommune vil prioritere følgende satsinger:

- Utvikle samfunns- og næringslivet i Innlandet gjennom Interreg Sverige-Norge-programmet.
- Bruke EU-samarbeidet aktivt til å profilere Innlandets bioøkonomisatsing.
- Delta i internasjonale nettverk og søke støtteordninger for å sikre digital innovasjon, herunder cybersikkerhet og XR.

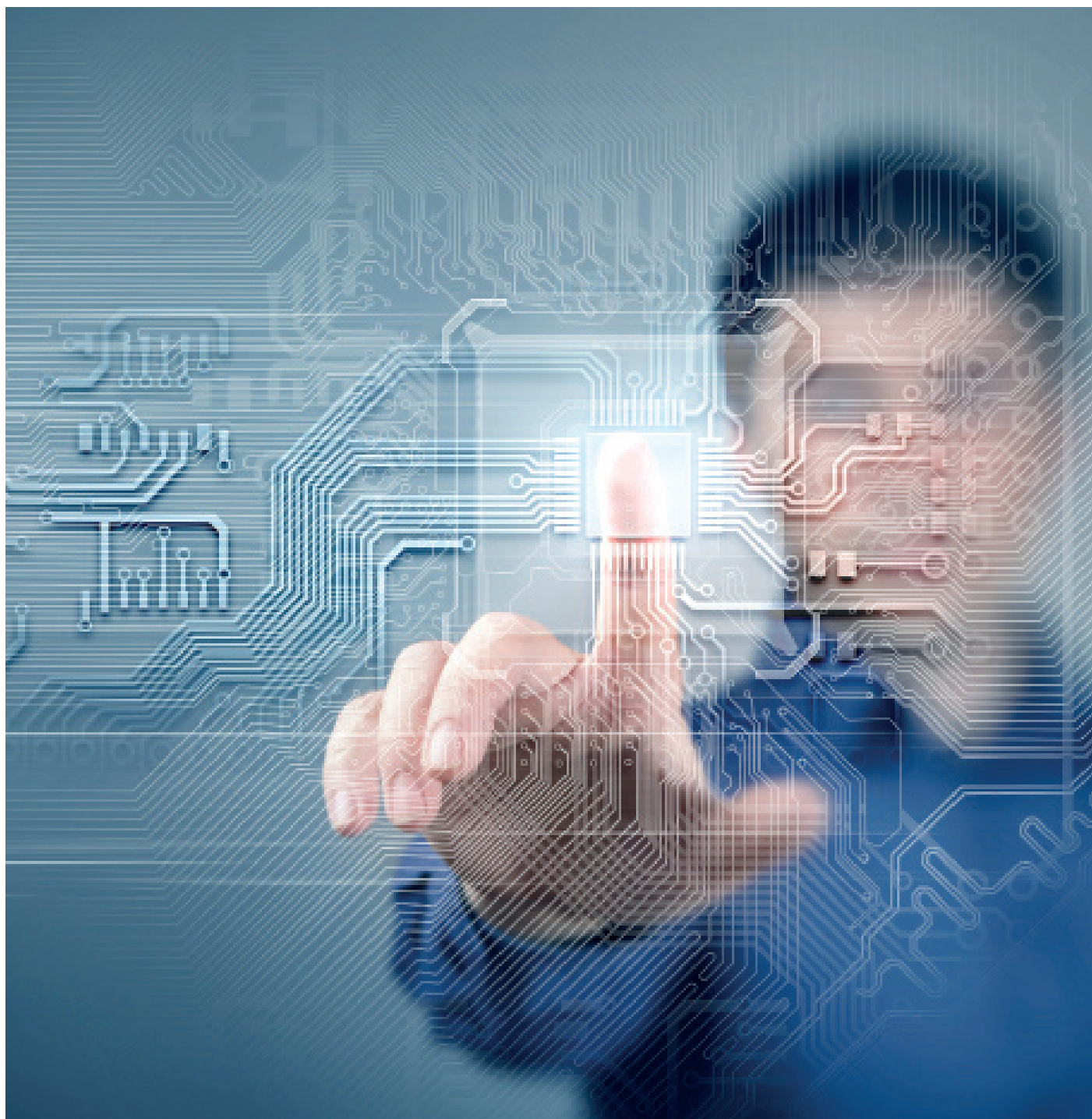
Innlandet har sterke eksportbedrifter og miljøer. Likevel er vi blant fylkene med lavest eksport. Gjennom aktiv internasjonal deltakelse kan fylkeskommunen bidra til å åpne nye dører for næringslivet i Innlandet.

Internasjonalt samarbeid er viktig for næringslivet i Innlandet. For Norge og Innlandet, som har en liten og åpen økonomi, er eksportaktivitet avgjørende for verdiskaping og velferd. Eksporten fra Innlandet har økt betydelig de senere årene, og hadde i 2015 en samlet verdi på 27 milliarder kroner. Gjennom deltakelse i det indre marked er næringslivet i Innlandet sikret like muligheter for deltakelse og like konkurransevilkår som alle andre land innenfor EØS-området.

Interreg Sverige-Norge er et grenseoverskridende program som dekker Viken, Innlandet og Trøndelag på norsk side og Västra-Götalandsregionen, Värmland, Dalarna, Jämtland og Västernorrland i Sverige. Hensikten er å utnytte grenseregionenes samlede ressurser og redusere grensebarrierer. Tema i programperioden 2021-2027 er EUs grønne giv med innovasjon, klima og sirkulær økonomi, felles funksjonelle bo- og arbeidsmarkeder og lokal samfunnsutvikling.

Bioøkonomi er viktig for Innlandet og Europa. Verdiskaping ved bearbeiding av råvarer fra luft, vann, jord eller skog krever innovativ videreforedling. «Det grønne skiftet» gir muligheter for Innlandet og vil kunne bidra til nye arbeidsplasser. Mulighetene ligger i å videreutvikle og forsterke bioteknologimiljøene, slik at en større andel av råvarene blir videreforedlet og bidrar til verdiskaping i Innlandet.

Digitalisering er en grunnleggende drivkraft internasjonalt, regionalt og lokalt. Innlandet har kompetansemiljøer innen spill og XR, cybersikkerhet og digital infrastruktur. Innovasjon i offentlig sektor er et satsingsområde for å gi best mulig tjenester og service til innbyggere og næringsliv.

5. Nettverk og politiske arenaer

Politikken i Europa påvirker norske fylker og kommuner. Da er det viktig at vi deltar aktivt i politiske organisasjoner der vi kan fremme våre synspunkter, få nye impulser og finne samarbeidspartnere. I de organisasjonene vi deltar i, skal Innlandet ha et mål om å ta tydelige og strategiske posisjoner for å påvirke prosesser og være en synlig og profesjonell samarbeidspartner.

Administrativt er det også viktig å delta i faglige nettverk. Det knytter oss tettere på europeiske prosesser og er en viktig arena for prosjektutvikling og påvirkning. Fylkeskommunen deltar i en rekke fagfora og nettverk, nasjonalt og internasjonalt. I hver av disse deltar en eller flere rådgivere fra administrasjonen i tillegg til politisk representasjon.

Innlandet fylkeskommune prioriterer deltakelse i disse politiske organisasjonene:

Osloregionens Europakontor (ORE): Fylkene på Østlandet og flere kommuner og kunnskapsinstitusjoner er medeiere i Osloregionens Europakontor. Som medeier i ORE har vi et kontor i Brussel som følger europeiske prosesser tett. ORE kobler Innlandet til Europa og gir store muligheter for prosjektutvikling. I perioden 2018-2024 er det Innlandet som har styreleder vervet.

Assembly of European Regions (AER) er en politisk interesseorganisasjon og en europeisk arena for regionale myndigheter i hele Europa. Organisasjonen ble etablert i 1985 og har ca. 250 medlemsregioner fra 33 land, samt 14 interregionale sammenslutninger. Gjennom deltakelse i AER skal Innlandet lære av andre europeiske regioner, påvirke politiske prosesser og delta i relevante prosjekter. Innlandet har i perioden 2021-2023 posisjoner både i styret og i Byrådet i AER. Innlandet leder også ungdomsorganisasjonen til AER, Youth Regional Network.

Euromontana er en organisasjon for samarbeid og utvikling i Europas fjellregioner. Målet er å bidra til levende fjellregioner, bærekraftig utvikling og høy livskvalitet for befolkningen i fjellbygdene. Euromontana arbeider aktivt for en egen fjellpolitikk i EU. Organisasjonen deltar i mange prosjekter for utvikling i fjellområder og distrikter. I perioden 2021-2025 er Innlandet representert i styret.

Østlandssamarbeidet er en politisk samarbeidsorganisasjon for fylkeskommunene på Østlandet samt Oslo kommune. Samarbeidet har to mål: Felles påvirkning av eksterne beslutningsorganer og felles prosjekt- og utviklingsarbeid. Østlandssamarbeidet ledes av fylkesordfører i Innlandet. Østlandssamarbeidet jobber tett på europeiske prosesser gjennom Europaforum, som også ledes fra Innlandet.

Association of European Border Regions (AEBR) er en politisk interesseorganisasjon og en europeisk arena for grenseregioner over hele Europa. AEBR ble stiftet i 1971 og har i dag ca. 100 medlemmer. Oppdraget er å ivareta grenseregionenes felles interesse som bidrar til å styrke det grenseoverskridende samarbeidet, fremme grenseregionenes interesser og bidra i policyutvikling i dialog med EU-institusjonene. Gjennom medlemskap i AEBR har Innlandet fylkeskommune

mulighet for å komme med direkte innspill til utvikling av Europeisk territorielt samarbeid. Medlemskap gir også muligheter for policyutvikling med partnere blant grenseregioner i Europa. Innlandet fylkeskommune er presentert i AEBR Executive Committee ved oppnevnt politisk representant fra fylkestinget.

Samarbeidsavtalen Innlandet fylkeskommune – Region Värmland for perioden 2020-2024 ble inngått i høst 2020 og omfatter samarbeid innenfor felles strategiske temaer som bioøkonomi, smart spesialisering, besøksnæring, Agenda 2030, kompetanseutvikling, kultur, samarbeid mellom universitet/høgskole. Det legges opp til samhandlingsarenaer på politisk og administrativt nivå.

Grensekomiteen Innlandet-Dalarna inngår under paraplyen til Nordisk ministerråd. Deltakere i dag er foruten Innlandet fylkeskommune, Statsforvalteren i Innlandet, Regionrådet for Sør-Østerdal, Region Dalarna og Länsstyrelsen i Dalarna. Mandat er å støtte opp under grenseoverskridende myndighetssamarbeid innenfor samfunnsutvikling og sikkerhet. Innlandet fylkeskommune er arbeidsgiver for daglig leder av grensekomiteen.

Innlandet fylkeskommune forvalter de statlige midlene til Interreg og leder hovedsekretariatet i programperioden 2021-2027. I partnerskapet inngår EU-kommisjonen, Näringsdepartementet (se), Kommunal- og moderniseringsdepartementet, representasjon fra alle fylkeskommuner og grenseregioner som inngår samt representasjon fra næringslivet, academia, miljøorganisasjoner og sivilsamfunnet.

Denne planen er et resultat av en bred, tverrfaglig og inkluderende prosess hvor alle fagavdelingene i fylkeskommunen har vært involvert. Arbeidet ble styrt av ledergruppa i avdeling for Næring og internasjonalt samarbeid, på bestilling fra politisk ledelse. Arbeidet er koordinert og ført i pennen av Turid Wulff Knutsen, Sebastian Blomli og Inga Blæsterdalen. Amund Steinbakken, Mette Marit Gjerdingen Jensen, Gry Vist, Mostafa Pourbayat, Gro Reinsborg, Mikkel Lahlum, Bjørn Helge Johansen, Hans Ove Hjelsvold og Frøydis Haug har sikret god involvering og forankring fra sine respektive avdelinger. I tillegg har vi orientert om og diskutert handlingsplanen i Flerkulturelt råd, Ungdommens fylkesråd og regionrådene.

Innlandet
fylkeskommune